

Goniec codzienny

Wilno
ŚRODA
12 maja 1943
Nr. 558
Cena w Wilnie 5 ten.

Bohaterski opór pod Tunisem

Ostatnimi granatami zniszczono jeszcze 37 nieprzyjacielskich czołgów. — Na przyczółku mostowym Kubań zniszczono 159 czołgów sowieckich w przeciągu 12 dni

Z Kwatery Głównej Führera, dn. 11 maja 1943.
Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:
Na przyczółku mostowym Kubań atakował wczoraj nieprzyjaciel słabszymi siłami tylko nie-

które miejsca. Ataki rozbito po części już na stanowiskach wypadowych.
Podczas pomyślnych walk odpierających na przyczółku mostowym Kubań w czasie od 29 kwietnia do 10-go maja jedynie

wojska armii lądowej zniszczyły, zdobyły lub uczyniły niezdawnymi do ruchu 159 sowieckich czołgów.

Na morzu Barenta celną bombą zatopiono frachtowiec o pojemności 3.000 TRB.

Na południowy wschód od Tunisu nieprzyjacieli poprowadził do ataku na stanowiska niemieckich i włoskich wojsk liczne świeże oddziały piechoty i czołgów. Pomimo największych braków i trwającego tygodniami nieprzerwanego udziału w walkach, bohatersko walczący żołnierze wszystkich gatunków broni stawali również wczoraj niestającym naciskowi nieprzyjaciela najzaciętszy opór. Cięż-

kie walki, obfitujące w straty dla obu stron trwają nadal z niezmniejszoną gwałtownością.

Na afrykańskiej widowni wojny szczególnie odznaczyła się 90 lekka dywizja afrykańska pod dowództwem generała - porucznika hr. Sponeck i 15-a dywizja czołgów pod dowództwem generała - majora Borowietz. Obie dywizje od początku kampanii afrykańskiej walczyły wybitnie.

Dywizja artylerii przeciwlotniczej powietrznych sił zbrojnych pod dowództwem generała-majora Neuffer zniszczyła jeszcze swymi ostatnimi granatami 37 nieprzyjacielskich czołgów.

Z opóźnieniem

Bitwa w Tunisie zbliża się do swego końca od chwili, gdy nieprzyjacieli udało się przy użyciu przytłaczającej przewagi sił wdrzeć na równinę przybrzeżną. Równo pół roku potrzeba było angielsko - amerykańskim sprzymierzeńcom na osiągnięcie strategicznego celu, o którym w swojej pyśzałkowatości mniemali, że uda się go uzyskać przez urządzenie „wojskowego spaceru”. Przede wszystkim wysłane przez Roosevelta za Ocean wojska amerykańskie otrzymały pożyteczną naukę i mogły w tej chwili przeprowadzić porównanie między rzeczywistą wojną, a tą piękną wojenką, jaką lubiła malować żydowska propaganda.

Ani Waszyngton, ani Londyn nie mają powodu do zbyt głośnego trąbienia w fanfary zwycięskie, albowiem mogą się oni pochwalić jedynie tym, że obecnie z opóźnieniem doszli do tego zaledwie punktu, gdzie zamierzali być już przed miesiącami. Lecz to opóźnienie posiada decydujące znaczenie strategiczne. Zużyło ono nie tylko rezerwy, które przygotowano dla znacznie dalszych celów i łączono z zamierzeniami skierowanymi przeciwko kontynentowi europejskiemu, lecz dało ono nadto kierownictwu wojennemu Osi okazję do wykonania wszystkich potrzebnych zarządzeń przeciwko ewentualnej inwazji od strony Morza Śródziemnego. W ten sposób przy czołgach mostowy Tunisu spełnił swoje zadanie, aczkolwiek innego wyniku tej nierównej walki trzeba było życzyć walczącym tam z nierównym męstwem niemieckim i włoskim żołnierzom oraz

dowozącym im posiłki ich kolegom z marynarki wojennej i lotnictwa.

Na marginesie powiedzić można, że Brytyjczykom nie dano okazji do zmazania ich hańby spod Dunkierki. Wówczas bowiem cały angielski korpus ekspedycyjny porzucił haniebnie swą broń i swoich sprzymierzeńców, byle tylko siebie uratować. Bitwa w Tunisie przejdzie natomiast do historii jako szlachetna pieśń niemiecko - włoskiego braterstwa broni i heroicznej walki aż do ostatniego naboju.

Aczkolwiek losy mocarstw Osi stopiły się w nierozdzielnej jedności, to przecież strata Tunisu wiec jest bezpośrednio dotyka Włochy. Tracą one ostatnią pozycję w Afryce, gdzie znajdują się najcenniejsze posiadłości imperium. W tym momencie wypowiedział Duce trafne słowa, oceniające we właściwy sposób wypadki w Afryce Północnej. Wśród entuzjastycznego odzewu między wielu tysiącami jego słuchaczy zawolał on z historycznego balkonu Palazzo Venezia w Rzymie, że Włochy powrócą do Afryki. Wyraził on przez to, że obecna wojna czerpie swoją ideę z prawa do życia młodych narodów i że w jej wyniku już dzisiaj niedoświadczalnie ugruntowane zostały immanentnie we wszystkich dziejach tkwiące prawo historycznej sprawiedliwości. Chwilowe sukcesy plutokratów nie mogą przeciwieć zażreć wielkich tendencji wojennych, które poruszają państwa, niosącym odrodzenie, historyczną misję w Afryce.

(„Wilnaer Zeitung“)

Neutralna polityka Hiszpanii

SEWILLA. (DNB). Podczas przyjęcia wszystkich generałów i oficerów okręgu wojennego Sewilli przemawiał wódz general Franco, przedstawiając stanowisko Hiszpanii w obecnej wojnie wszechświatowej i podkreślając jej neutralność. General Franco z całą stanowczością wyraził się, że Hiszpania dysponuje silną armią, gotową w każdej chwili chwycić na broń dla obrony bezpieczeństwa Hiszpanii i jej niezależności.

Między innymi Franco oświadczył: Zwycięstwo nad komunizmem uratowało kraj od zagłady. Zaledwie rozpoczęliśmy budowę dzieła pokoju, gdy wybuchła teraźniejsza wojna, zmienna przez to, że z tych zapasów stała się ona walka decydująca pomiędzy cywilizacją, a bolszewizmem. Hiszpania znajduje się w obrębie zachodniej części morza Śródziemnego; jest to powodem do utrzymywania jej neutralności, co jednak nie oznacza, aby ona zupełnie stała na stronie. Hiszpania stała się na bacz-

ności i uważnie śledzi przebieg wydarzeń u swoich granic i morz. otaczających jej brzegi.

Następnie Franco powiedział, że Hiszpania musi zachować swą solidarność dla ratowania w każdej chwili ojczyzny, gdy zajdzie tego potrzeba, jak już raz ją uratowała. „Mój rząd uważa za swe zadanie wzmocnić wszystkie środki walki, jakimi rozporządza Hiszpania, gdyż wojny nie można zainicjować. Cała twórczość narodu powinna być skierowana na cele wojenne. Ochotnicy hiszpańscy, walczący na terenie Związku sowieckiego, dysponują nie tylko dobrą bronią, lecz są pełni silnego ducha swej rasy i wojowniczego nastroju Hiszpanii. Oznacza to, że Hiszpania dysponuje wszelkimi środkami dla walki ze wszystkim, co jest jej wrogiem“.

W końcu przemówienia powitał general Franco każdego z obecnych oficerów. Hiszpański szef państwa za jego żołnierskie słowa doznał entuzjastycznego uznania.

Włoski komunikat wojenny

RZYM (DNB). Włoski komunikat wojenny z poniedziałku brzmi:

Nieprzyjacieli, którzy wprowadzili do walki nowe jednostki pancerne i poparli swoje ataki silnymi eskadrami lotniczymi, przeprowadził swą akcję bojową wczoraj na południowo - wschód od Bizerty przez czołg silom niemiecko - włoskim, które były się odważnie. Walczące oddziały na tym odcinku oddziały państw Osi, gdy siły ich się wyczerpały i pozostały bez artylerii, bez czołgów i gdy zużyły całą amunicję, zmuszone zostały ze względu na przytłaczającą przewagę sił wroga zaniechać oporu.

Na południowym odcinku frontu ponawiająca swe ataki 8 armia angielska po niezwykle gwałtownym ogniu artylerii została odrzucona z dużymi dla niej stratami w ludziach i materiale. Artyleria przeciwlotnicza straciła 9 samolotów. Czteromotorowe silne eskadry bombowców zaatakowały Palermo, Marsalę, Messynę, Reggio Calabria, Licata i Pantelleria. W Palermo wyrządzono znaczne szkody, w innych miejscowościach są szkody mniejszych rozmiarów. Liczba ofiar zostanie ustalona.

21 atakujących samolotów zostało zestrzelonych, osiem przez włoskie myśliwce, siedem przez niemieckie i sześć przez artylerię przeciwlotniczą.

Fiński komunikat wojenny

HELSINKI (DNB). Fiński komunikat wojenny z poniedziałku brzmi:

Na przesmyku Karelskim działalność wywiadowcza. We wschodniej części przesmyku Anuus odpary fińskie oddziały atak małego oddziału nieprzyjaciela. Na innych odcinkach frontu lądowego nie wydarzyło się nic godnego uwagi.

Nad wschodnią częścią zatoki fińskiej zostały wczoraj w walkach powietrznych zestrzelone: jeden myśliwiec typu Lagg 5 i dwa typy Jak 7.

Pewna eskadra fińska osiągnęła po tym zestrzeleniu 50% zwycięstwa powietrznego, z tego 95 samolotów zestrzeliła ona w walkach okresu zimowego.

Podpisanie rumuńsko-słowackiej umowy kulturalnej

BUKARESZT. (DNB). W niedzielę podpisana została w Bukareszcie przez słowackiego ministra wychowania publicznego, Sivaka, i rumuńskiego ministra kultury i nauki, Petrovičego, rumuńsko-słowacka umowa kulturalna. W przemówieniu swoim oświadczył

minister rumuński, że nowa umowa stanowi wyraz sympatii między obydwojma narodami, które związane są wielu wspólnymi interesami. Wspólna walka przeciwko bolszewikom pogłębia dzisiaj przyjaźń i stanowi naukę dla obydwojch narodów, by krocząc razem ilekroć zaistnieje wspólne niebezpieczeństwo. Następnie minister Sivak wyraził zadowolenie rządu słowackiego z powodu zawarcia tej umowy. Wspomniał on o historycznej przyjaźni obydwojch narodów i o dotychczasowej wymianie kulturalnej, która w ostatnich latach znacznie wzrosła. W dalszym swoim przemówieniu podkreślił on z uznaniem fakt, że nowa umowa zapewnia także słowackiej mniejszości narodowej w Rumunii swobodny rozwój pod każdym względem, przede wszystkim na polu szkolnictwa.

SOFIA. (DNB). Z zarządzenia komisariatu do spraw żydowskich w Bułgarii, rozpoczęto spis żydów. Rozpocznie się on w dniu 9 maja w Sofii i do dnia 16 maja będzie zakończony we wszystkich miejscowościach Bułgarii.

Przebieg walk w Tunisie

BERLIN. (DNB). W Tunisie kontynuowały niemieckie i włoskie wojska zaciekle walki obronne przeciwko nieprzyjacielowi, który nacierał z niezmniejszoną siłą. Wykorzystując wszelką, nawet nieznaczną dogodność terenową, broń się one z niezachwianym męstwem przeciw przytłaczającej przewadze przeciwnika. Jednostki stawiające opór w Tunisie posunęły się na południowy wschód i połączyły z prawym skrzydłem grupy południowej. Zestrzelono 24 nie-

przyjacielskie wozy pancerne. Nowa główna linia bojowa, opierająca się o pasmo górskie na południowy wschód od Tunisu, była również skutecznie w wielu miejscach atakowana. W zaciętych walkach powietrznych, z liczebnie znacznie przewyższającym wrogiem, zestrzelili niemieckie i włoskie myśliwce 24 samoloty nieprzyjacielskie. Niemieckie baterie przeciwlotnicze zbliżyły dalszych 5 angielskich samolotów.

Odnaczenie marszałka Antonescu przez króla Wiktora Emanuela

BUKARESZT. (DNB). Król i cesarz, Wiktor Emanuel, nadał rumuńskiemu nacelnikowi państwa, marszałkowi Antonescu, wielki krzyż orderu domu sabaudzkiego.

Wysokie to odznaczenie zostało wręczone marszałkowi przez specjalnego posła, generała Grazioli, który razem z orderem doręczył pismo Mussoliniego.

Protest Włoch wobec zbójceckich napadów na statki szpitalne

RZYM. (DNB). Rząd włoski wystosował przez czynniki dyplomatyczne do rządu Stanów Zjednoczonych energiczny protest przeciwko atakom lotników amerykańskich na włoskie statki szpitalne, dokonane kilkakrotnie w ostatnich tygodniach. Z zebranego materiału obciążającego wynika z całą pewnością, że lotnicy amerykańscy dobrze rozpoznawali przeznaczenie tych statków i pomimo to atakowali je. Włochy protestują przeciwko takiemu zbrodniczemu naruszeniu zasad, ustalonych w roku 1907 w Hadze o stosowaniu praw wojennych i ochronie statków szpitalnych.

Żydowski apetyt na Syrię

STAMBUŁ. (DNB). „Tasviki Efkiar“ zajmuje się wiadomością o terytorialnych roszczeniach żydów palestyńskich w Syrii. Pismo to wyjaśnia, że to żądanie żydów palestyńskich dowodzi, że apetyt stał się większy. Wymaganie żydów także wskazuje na to, że jakimi komplikacjami będzie

musiał się liczyć świat arabski. Już teraz powstały spory graniczne pomiędzy dwoma państwami na wschodzie Europy. Jeżeli obecnie także żydzi stawiają żądania terytorialne, łatwo sobie wyobrazić, że jakimi trudnościami „połączone“ narody będą musiały walczyć.

Odbita próba sowiecka przeprawy przez Kubań

W okręgu lagun Morza Azowskiego zatopiono liczne łodzie desantowe wraz z załogami

BERLIN. (DNB). Po rozbięciu wszystkich, skierowanych na północne odcinki przyczółka mostowego Kubań naturę wywiadowczych przedsięwzięć nocą dn. 6. V. nieprzyjacieli większą próbę przeprawy przez Kubań. Pod ochroną ognia świeżo sprowadzonych baterii odbili bolszewicy od brzegu w ilości 18 łodzi, podczas gdy w wielu miejscach były prowadzone prace przy przekładaniu kładek i mostów.

Bez względu na ciemność, przedsięwzięcie to zauważono i całkowicie nieszkodliwiono. Wielka ilość

oddziałów nieprzyjacielskich zniszczono już na wodzie przez niemieckie ciężkie działa i karabiny maszynowe. Słabsze oddziały nieprzyjacielskie, którym udało się podczas nocy osiągnąć brzeg z tej strony leżącej, zostały zniszczone przez granatierów niemieckich w walkach wręcz.

W okręgu lagun, na brzegu Morza Azowskiego, zauważyli niemieccy wywiadowcy powiększające się skupienie łodzi desantowych. Należymostowymi atakami bojowymi i szturmowymi samolotów rozbito powyżej 100 łodzi i zato-

piono liczne czołna wraz z załogami. Grupy nieprzyjacielskie, znajdujące się na wyspach i mostkach lądowych rozproszone zapomocą bomb i armat przybrzeżnych.

Liczne gwałtowne bolszewickie ataki wywiadowcze w sile dwóch kompanii zatrzymały załogi niemieckie, znajdujące się w bazach i odbiły z ciężkimi stratami nieprzyjaciela.

Przez ogień niemieckich strzelców doborowych ponieśli bolszewicy szczególnie ciężkie straty w szeregach ich niższych dowódców.

